

Ord kalder dem, Provisorierne. Finansloven er maasse ingen Lov, men den kaldes jo Lov; den er at betragte som Hovedbaaren for hele den øvrige Lovgivning. I alt Fald maa man i den øvrige Lovgivning, paa mangfoldige Punkter støtte sig paa Finansloven, og hele den øvrige Lovgivning ligger jo under, at der ikke er nogen regelmæssig Finanslov. Nu skal det være langt fra mig at paastaa, at der ikke er udkommet mange Love under Provisoriet. Flere af disse Love kunne have mindre Betydning, men enkelte af dem have stor Betydning. Men om end Formen er overholdt ved Behandlingen af dem, kan der nok indvindes noget imod den Realitetsbehandling, der er foregaaet. Det har været Følgen af de provisoriske Tilstande, og fremdeles har det været en Folge deraf, at selv om disse Love have været gode — det har enkelte af dem været, og nogle af dem have endogaa været udmærkede — mødes de dog ikke med Tillid i Befolkningen, naar selve Hovedbaaren er tilstoppet. Befolkningen modtager Lovene med en vis Mistillid, og deraf følger, at det i alt Fald varer flere Aar, før de kunne virke efter den Hensigt, hvormed de ere givne. — Hvad selve det finansielle angaar, er jo Resultatet af Provisoriet blevet, at den store Kassebeholdning, som vi vare saa store af, er aldeles forvunden, og dette Resultat er Følgen af Ødselhed fra alle Sider. Jeg er overbevist om, at de ærede Ministre, naar de have faaet deres Forslag vedtagne, selv mange Gange ere blevne overraskede derover, men Sagen er, at Folketinget sagde som saa: Pengene gaa jo alligevel under den provisoriske Eftersættelse, hvorfor skulle vi saa ikke give Bevillinger, naar det er Bevillinger til noget, som vi anse for bedre, end hvad Pengene i modsat Fald vilde blive anvendte til. Selv har det jo ogsaa klemt paa for at faa saa meget ud af Kassen som muligt. Det er gaaet som i en Familie, hvor Manden drikker og ødelægger alting, saa bliver Konen heller ikke saa sparsommelig, som hun skulde være. Saaledes er det ogsaa gaaet her. Der har sikkert nok gaaet store Summer med til forskellige Ting, som kunde have været sparede. Statsregnskabet viser ogsaa, at den foreløbige Lov paa mangfoldige Punkter ikke alene overstrider, hvad Folketinget har bevilget, men den er heller ikke overensstemmende med Landstingets Vedtagelse. Det er en Folge af de provisoriske Tilstande. — Endelig komme vi til den tredje Folge, som jeg just ikke skal komme videre ind paa her, og det er den Demoralisation, der er kommen til Stede i Befolkningen, og som der vissest skal mange Aars Arbejde til at faa bort.

Der skal vissest mange Aars Arbejde til at lægge de Saar, der ere slaaede under den Kampstilstand, der har været. — Der er næppe noget Land, hvor provisoriske Tilstande have eksisteret i 10 Aar, i alt Fald ikke i den nyeste Tid. Det har ogsaa, som jeg har udtalt paa tidligere Stadier, været anerkendt af saa godt som alle, at provisoriske Finanslove vare umulige i alt Fald som Kampmiddel. Der kan godt tentes Nødstilstande, hvorunder de ville kunne komme til at eksistere, men alle have tidligere været enige om, at de ikke kunde benyttes som Kampmiddel. Jeg tør nok sige, at alle, der med Grund kunne udtale sig om den Ting eller med Grund kunne have nogen Mening om den, have stærkt udtalt sig om de provisoriske Loves Ulovmedholdelighed.

Jeg gaar dernæst over til Enkelthederne. — Der er nu først Bevillingen til Ekspeditionssekretæren i Udenrigsministeriet, hans Huslejegodtgørelse, som er overstreden med 200 Kr., det vil sige sammenlignet med det foregaaende Aar er det blevet 200 Kr. Det er en Post, der ellers omfatter 2,000 Kr. Disse 2,000 Kr., der gaa under Navn af mindre Udgifter under Udenrigsministeriet, opløse sig i en Mængde mindre Poster, der staa i Anmærningerne, hvor der dog undertiden er henvist til tidligere Aar. At disse mindre Beløb staa i Anmærningerne, plejer man at betragte som det samme, som om de stode paa selve Loven; dem plejer Ministeriet ikke at overstride uden særlig Bevilling, men det har Ministeriet gjort her. Den ærede Ordfører paaberåbte sig, at selve Hovedbevillingen, de 2,000 Kr., ikke er overstreden, men det mener jeg betyder intet. Naar der staa en Bevilling paa Finansloven eller i dens Anmærninger — det er tit, at der staa en større Bevilling paa Finansloven, og at der saa henvises til Anmærningerne, hvor denne Post opløses i Enkelthederne, hvorved det vises, hvorledes Hovedsummen er kommen til Stede — mener jeg, og det har man vistnok altid ment, at det er bindende for Administrationen. Her har man imidlertid overstredet Udgiften til Huslejegodtgørelse med 200 Kr. Man har motiveret det med, at Forgængereren har haft mere, men det forekommer mig nok, at det er en Motivering, der ikke kan gælde. Det, at en Forgænger har haft noget mere, kan dog virkelig ikke medføre, at den anden skal have lige saa meget, naar han oven i Købet Aaret i Forvejen ikke har haft saa meget. Naar man saa det følgende Aar vil give ham 200 Kr., — det er jo ikke meget, men af Ørerne komme Kronerne — skal det undergives Rigsdagens Prøvelse. Nu siger den